

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดิ์ คงกำเนียด

ให้นักเรียนฟังการอ่านออกเสียง
บทร้อยกรอง เรื่อง สังกข์ทอง
ตอน กำเนิดพระสังข์

คำถามกระตุ้นความคิด

บทอาขยานมีความแตกต่างหรือโดดเด่นจากบทกลอน
อื่น ๆ อย่างไร

นักเรียนฟังการอ่านบทอาขยานแล้ว จำได้ทั้งหมด
หรือไม่ เพราะอะไร

การท่องจำบทออาชยาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการการท่องจำบทอาขยานได้
๒. ท่องบทอาขยานสังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ได้
๓. บอกประโยชน์ของการท่องจำบทอาขยานได้

การท่องเที่ยวจำบทอาขยาน

บทหลัก

บทรอง

บทอิสระ

การทอ้งจำบทอาชยาน

บทหลัก คือ บทอาชยานที่

กระทรวงศีกษาธิการกำหนดให้ทอ้งจำ

การทอ่งจำบทออาขยาน

บทรอ่ง คือ บทออาขยานที่

ครูผู้สอนหรือสถานศึกษากำหนดให้

ทอ่งจำ

การทอ้งจำบทอาขยาน

บทอิสระ คือ บทอาขยานที่

นักเรียนแต่ละคนชื่นชอบและ

เลือกสรรมาทอ้งเอง

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน

กิจกรรมอภิปรายความรู้

ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและเขียนแผนผังสรุปความรู้

จากคำถาม โดยใช้ใบความรู้ที่ ๘

เวลา ๕ นาที

คำถามกิจกรรมอภิปรายความรู้

ถ้าให้นักเรียนท่องจำ บทอาขยานสังข์ทองให้ได้

นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไร

เวลา ๕ นาที

กิจกรรมครู

๑. แจกกระดาษ A4 ให้นักเรียน
เพื่อทำกิจกรรม
๒. ดูแลการทำงานของนักเรียน

กิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง
การท่องเที่ยวอาชยาน จากนั้นให้
นักเรียนสรุปเป็นแผนผังความคิด
พร้อมตอบคำถามการอภิปราย

เวลา ๕ นาที

ใบความรู้ที่ ๘

เรื่อง การท่องบทอาขยาน

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การท่องบทอาขยาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การท่องบทอาขยาน

สาระสำคัญ

การท่องจำหรือท่องบทอาขยาน เป็นการอ่านออกเสียงที่อาศัยความจำโดยไม่ดูบทอ่านต้องใช้ความสามารถในการจำบทท่องจำ อ่านให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และทำนองเสนาะของบทร้อยกรองนั้น ๆ สอดคล้องกับอารมณ์ในบทอ่าน โดยอ่านให้ไพเราะถูกต้องคล้องแคล้วเกิดภาพพจน์ได้รสได้อารมณ์

๑. ความหมาย

บทอาขยานคือ บทท่องจำ การเล่า การสวด เรื่อง นิทาน ซึ่งเป็นการท่องจำข้อความหรือคำประพันธ์ที่ชอบ บทร้อยกรองที่ไพเราะ โดยอาจตัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดีเพื่อให้ผู้ท่องจำได้ เห็นความงามของบทร้อยกรองทั้งในด้านวรรณศิลป์ การใช้ภาษา เนื้อหา และวิธีการประพันธ์ สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการแต่งบทร้อยกรอง หรือนำไปใช้เป็นข้อมูล ในการอ้างอิงในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี

๒. หลักการท่องบทอาขยาน

การท่องบทอาขยานส่วนใหญ่เป็นการท่องออกเสียง คือ ผู้ท่องเปล่งเสียงออกมาดังๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝน ดังนี้

๑. ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับเสียงสูง - ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน
๒. ท่อง ด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพรา เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ
๓. ท่อง ออกเสียงให้ถูกอักขรวิธีหรือความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานนี้ก่อน
๔. ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน

ใบความรู้ที่ ๘

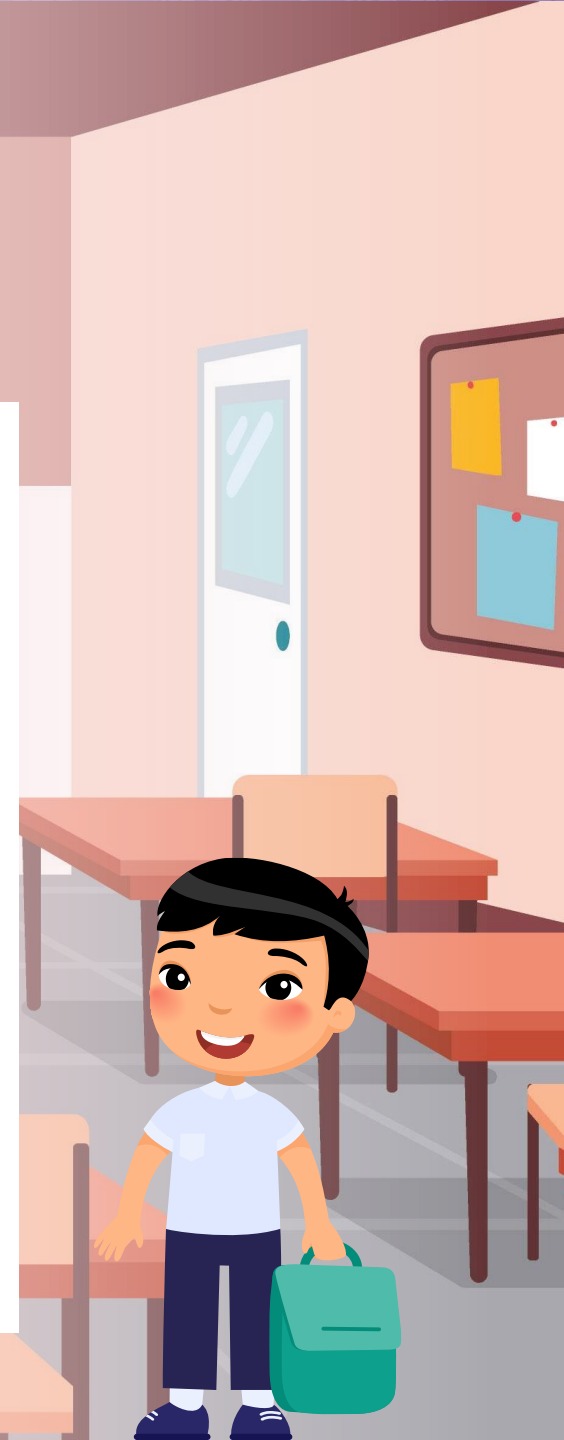
การท่องบทอาขยาน

สาระสำคัญ

การท่องจำหรือท่องบทอาขยาน เป็นการอ่านออกเสียงที่อาศัยความจำโดยไม่ดูบทอ่านต้องใช้ความสามารถในการจำบทท่องจำ อ่านให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และทำนองเสนาะของบทร้อยกรองนั้น ๆ สอดคล้องกับอารมณ์ในบทอ่าน โดยอ่านให้ไพเราะถูกต้องคล้องแคล้วเกิดภาพพจน์ได้รับสได้อารมณ์

๑. ความหมาย

บทอาขยานคือ บทท่องจำ การเล่า การสวด เรื่อง นิทาน ซึ่งเป็นการท่องจำข้อความหรือคำประพันธ์ที่ชอบ บทร้อยกรองที่ไพเราะ โดยอาจตัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดีเพื่อให้ผู้ท่องจำได้ เห็นความงามของบทร้อยกรองทั้งในด้านวรรณศิลป์ การใช้ภาษา เนื้อหา และวิธีการประพันธ์ สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการแต่งบทร้อยกรอง หรือนำไปใช้เป็นข้อมูล ในการอ้างอิงในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี

ใบความรู้ที่ ๘

๒. หลักการท่องบทอาขยาน

การท่องบทอาขยานส่วนใหญ่เป็นการท่องออกเสียง คือ ผู้ท่องเปล่งเสียงออกมาดังๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝน ดังนี้

๑. ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ ไม่ตะโกน ควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับเสียงสูง - ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน
๒. ท่อง ด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพรวด เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ
๓. ท่อง ออกเสียงให้ถูกอักขรวิธีหรือความนิยม และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานนี้ก่อน
๔. ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน

อาาชยงาน

บทท่องจำ การเล่า การบอก

การสวด เรื่อง นิทาน

๔. ออกเสียง
คำควบกล้ำให้ถูกต้อง

๑. ฝึกเปล่งเสียงตั้ง
พยางค์

หลักการ
ท่องอาขยาน

๓. ออกเสียงถูก
อักขรวิธี

๒. ท่องด้วยเสียง
ที่ชัดเจน

สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

เมื่อนั้น

พระแม่ไปป่าเป็นอาจิณ
จะใคร่ออกช่วยพระแม่เจ้า
เหนื่อยยากลำบากกายา
ไม่ว่าลูกน้อยเป็นหอยปู
พระคุณล้าลบกภาพไตร
ไก่อป่าพาฝูงมากินข้าว
คุ้มเขี้ยวเรียรายทั้งดินดาน

พระสังข์ซ่อนอยู่ก็รู้สิ้น

ในจิตคิดถวิลทุกเวลา
สงสารผ่านเกล้าเป็นหนักหนา
กลับมาจนค้ำแล้วรำไร
อุ่มชูชมชิตพิสมัย
จะออกให้เห็นตัวก็กลัวการ
ของพระแม่เจ้าอยู่ฉาวฉาน
พระมารดาจะมาเห็นจะรำไร

สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

เยี่ยมตลอดสอดดูทั้งซ้ายขวา
ออกจากสังข์พลันทันใด
กอบเก็บข้าวหกที่ตกดิน
เหลียวดูผู้คนชนนี
หุงข้าวหาปลาไว้ทำแม่
ช่วยขับไก่ป่าประสาจน

จะเห็นใครไปมากก็หาไม่
ฉวยจับไม้ได้ไล่ตี
ผันผินลอบลับขยับหนี
จะหนีเข้าสังข์กำบังตน
ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน
สาละวนเล่นพลางไม่ห่างดู

ขอขอบคุณ

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
เรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์
ของ
เด็กชายชนาธิป มีประโคน

การแบ่งวรรค

แทนจังหวะเสริม

การหยุดอ่านภายในวรรค

แทนจังหวะหลัก

การหยุดอ่านเสียงอ่านเมื่อจบวรรค
เป็นช่วงยาวกว่าจังหวะเสริม

สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

เมื่อนั้น //

พระแม่ไปป่าเป็นอาจิน //

จะใคร่ออกช่วยพระแม่เจ้า //

เหนื่อยยากลำบากกาย //

ไม่ว่าลูกน้อยเป็นหอยปู //

พระคุณล้าลบภาพไตร //

ไก่อป่าพาฝูงมากินข้าว //

คุ้มเขี้ยเรียรายทั้งดินดาน //

พระสังข์ซ่อนอยู่ก็รู้สิ้น //

ในจิตคิดถวิลทุกเวลา //

สงสารผ่านเกล้าเป็นนักษณา //

กลับมาจนคำแล้วรำไร //

อุ้มชูชมชิดพิสมัย //

จะออกให้เห็นตัวก็กลัวการ //

ของพระแม่เจ้าอยู่ฉาวฉาน //

พระมารดาจะมาเห็นจะรำไร //

สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

เยี่ยมลอด/สอดดู/หึ่งซ้ายขวา //

ออกจาก/สังข์ปล้น/ทันใด //

กอบเก็บ/ข้าวหก/ที่ตกดิน //

เหลียวดู/ผู้คน/ชนนี้ //

หุงข้าว/หาปลา/ไว้ทำแม่ //

ช่วยขับ/ไก่ป่า/ประสาจน //

จะเห็นใคร/ไปมาก็หาไม่ //

ฉวยจับ/ไม่ได้/ไล่ตี //

ผันผิน/ลอบลับ/ขยับหนี //

จะหนี/เข้าสังข์/กำบังตน //

ดูแล/จัดแจง/ทุกแห่งหน //

สาละวน/เล่นพลาจ/ไม่ห่างดู //

สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ : หนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กิจกรรมท่องบทอาชยาน

ให้นักเรียนจับคู่ฝึกท่องบทอาชยาน

เรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

เวลา ๑๕ นาที

กิจกรรมครู

๑. ดูแลการทำงานของนักเรียน
๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน
๓. ประเมินใบงานที่ ๘ เรื่อง การทองบทอาขยานสังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

กิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง การทองบทอาขยานสังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

เวลา ๑๕ นาที

ใบงานที่ ๘

เรื่อง การท่องเที่ยวอากาศยานสังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ตอนกำเนิดพระสังข์

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การท่องเที่ยวอากาศยานสังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การท่องเที่ยวอากาศยาน

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งจังหวะการอ่านโดยใช้เครื่องหมาย / และร่วมกันท่องจำบทอาขยาน
จากเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

บทอาขยานจากเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

เมื่อนั้น

พระแม่ไปป่าเป็นอาจฉน
จะใคร่ออกช่วยพระแม่เจ้า
เหนื่อยยากลำบากกาย
ไม่ว่าลुकน้อยเป็นทอยปุ
พระคุณล้ำลภภไตร
ไก่อปาพวงมกกินข้าว
ค้อยเขี่ยเรียรายทั้งดินดาน
เยี่ยมลอดลอดดูทั้งชายขวา
ออกจากสังข์ลั่นทันใด
กอบเก็บข้าวหกที่ตกดิน
เหลียวดูผู้คนชนนีนี
หุงข้าวหาปลาไว้ทำแม่
ช่วยขับไก่อปาประสาน

พระสังข์ซ่อนอยู่ที่รูสีน

ในจิตคิดลวิลทุกเวลา
สงสารผ่านเกล้าเป็นหนักหนา
กลับมจนค้ำแล้วรำไร
อ้อมซุชมชิตพิสมัย
จะออกให้เห็นตัวก็กลัวกร
ของพระแม่เจ้าอยู่ฉาวฉาน
พระมารตามาเห็นจะรำไร
จะเห็นใครไปมาก็ทำไม่
ฉวยจับไม่ได้ไล่ตี
ผันผืนลอยลับขยับหนี
จะหนีเข้าสังข์กำบังตน
ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน
ศาละวงเล่นพลงไม่ห่างดู
(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เมื่อนั้น

พระแม่ไปป่าเป็นอาจิณ
จะใคร่ออกช่วยพระแม่เจ้า
เหนื่อยยากลำบากกายา
ไม่ว่าลูกน้อยเป็นหอยปู
พระคุณล้ำลบบภาพไตร
ไก่อป่าพาฝูงมากินข้าว
คู้ยเขี่ยเรียรายทั้งดินदान

พระสังข์ซ่อนอยู่ก็รู้สิ้น
ในจิตคิดถวิลทุกเวลา
สงสารผ่านเกล้าเป็นหนักหนา
กลับมาจนค้ำแล้วรำไร
อุ้มชูชมชิตพิสมัย
จะออกให้เห็นตัวก็กลัวการ
ของพระแม่เจ้าอยู่ฉาวฉาน
พระมารดาเห็นจะรำไร

คู้ยเขียเรียรายทั้งดินดาน
เยียมลอดสอดคู้ทั้งซ้ายขวา
ออกจากสังข์ปล้นทันใด
กอบเก็บข้าวหกที่ตกดิน
เหลียวคู้คู้คนชนนี
หุงข้าวหาปลาไว้ทำแม่
ช่วยขับไก่อป่าประสาจน

พระมารดาเห็นว่าไร
จะเห็นใครไปมาก็หาไม่
ฉวยจับไม้ได้ไล่ตี
ผันผินลอยลับขยับหนี
จะหนีเข้าสังข์กำบังตน
คู้แลจัดแจงทุกแห่งหน
ศาละวนเล่นพลาจไม่ห่างคู้
(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนคิดว่าการทำงานที่จบทำอาชีพงาน
มีประโยชน์อย่างไร

- ได้ข้อคิดไปใช้ในชีวิต
- ได้แนวทางการตั้งเป้าหมาย
- นำทักษะไปต่อยอดในการเรียนรู้ระดับที่สูงขึ้น

สรุปบทเรียน

การท่องเที่ยวทำให้นักเรียนเห็นความงดงามและความไพเราะของภาษา เกิดความซาบซึ้งภูมิใจในความเป็นไทย สามารถนำไปใช้อ้างอิงและนำข้อคิดไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

คำราชาศัพท์จากเรื่อง

สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนวรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๒. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่องคำราชาศัพท์
๓. ใบงานที่ ๙ เรื่องคำราชาศัพท์

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

